

РЕШЕНИЕ

№ 7228

гр. София, 30.11.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 45 състав,
в публично заседание на 22.11.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Евгени Стоянов

при участието на секретаря Теменужка Стоименова, като разгледа дело номер **3559** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 117, ал. 1, т. 2, буква „д“ от КСО.

Производството е образувано по жалба на Й. С. С. срещу Решение № 1040 – 21 – 237 / 22.03.2022 г. на Директора на ТП на НОИ – С. – град, с което е потвърдено Разпореждане № РВ – 3 – 21 – 01075117 от 15.02.2022 г. на ръководител на контрола по разходите на ДОО в ТП на НОИ – С. – град.

В жалбата е посочено, че жалбоподателят не е участвал в производството по служебното заличаване на данните по чл. 5, ал. 4, т. 1 КСО, подадени от неговия работодател „М. С. Стил Интер Трейдинг“ ЕООД, ЕИК[ЕИК], за периода от м. 08. 2018 г. до м. 02.2019 г. Според жалбоподателя не отговаря на фактическото положение, че не е извършвал трудова дейност по трудовия му договор с посочения по-горе работодател. Твърди, че през цялото време на съществуването на трудовото му правоотношение е прстирал работната си сила като пазач на паркинг, находящ се в [населено място], [улица]. Счита, че е имал право на парично обезщетение.

В съдебно заседание жалбоподателят се представлява от адв. К. А., с пълномощно на лист 75 по делото. Претендират се разноски за адвокатско възнаграждение. Представя се списък с разноските, договор за правна защита и съдействие и доказателства за плащането им.

Ответникът – Директорът на ТП на НОИ С.-град – в съдебно заседание се представлява от юрк. М. А., която оспорва подадената жалба и моли същата да бъде отхвърлена като неоснователна. Претендира юрисконсултско възнаграждение в размерите съгласно Наредбата за правната помощ.

Съдът, след като се запозна с представените по делото доказателства и взе предвид становищата на страните, приема за установено от фактическа страна следното:

С Разпореждане № РВ – 3 – 21 – 01075117 от 15.02.2022 г. на ръководител на контрола по разходите на ДОО в ТП на НОИ – С. – град, издадено от К. М. – за ръководител на контрола по разходите на държавното обществено осигуряване, на основание чл. 114, ал. 2, т. 2 и чл. 114, ал. 3 от КСО е разпоредено лицето Й. С. С. да възстанови добросъвестно полученото парично обезщетение поради общо заболяване за периода от 20.08.2018 г. до 14.02.2019 г. в размер на 2642, 58 лева (главница). Мотивите на административния орган са били в насока на това, че по реда на Наредбата за паричните обезщетения и помощи от държавното обществено осигуряване на Й. С. С. е изплатено парично обезщетение общо за 120 работни дни в общ размер на 2642, 58 лева. При извършена проверка от контролен орган на ТП на НОИ – С. град на „М. С. Стил Интер Трейдинг“ ЕООД, ЕИК[ЕИК], приключила с констативен протокол № КВ – 5 – 21 – 00964694 от 19.07.2021 г., както и след приключили проверки и процедури от страна на НАП е установено, че дружеството не е осъществявало търговска дейност за периода от м. 11.2017 г. до м. 08.2019 г., респективно лицата за които е имало подадени данни по чл. 5, ал. 4 КСО не са извършвали трудова дейност. Предприети са действия за служебно заличаване на данните по чл. 5, ал. 4, т. 1 КСО, подадени от „М. С. Стил Интер Трейдинг“ ЕООД, ЕИК[ЕИК] по реда на чл. 4, ал. 10, т. 4 от Наредба № Н – 13 от 03.01.2020 г. за съдържанието, сроковете, начина и реда за подаване и съхранение на данни от работодателите, осигурителите за осигурените при тях лица, както и от самоосигуряващите се лица“. Със задължителни предписания са заличени данните, подадени от дружеството за Й. С. С.. Въз основа на това административният орган е преценил, че възниква основание жалбоподателят да възстанови сумата от 2642, 58 лева.

Разпореждането е получено лично от С. на дата 23.02.2022 г. с известие за доставяне. Това разпореждане е обжалвано по административен ред от Й. С. пред Директора на ТП на НОИ С. – град. Съвкупният анализ на доказателствата сочи, че жалбата до по-горестоящия административен орган е изпратена чрез лицензиран куриер на дата, като видно от товарителницата № 5300371362062 (след извършена справка в интернет на адрес: <https://www.econt.com/services/track-shipment>), същата е приета от куриерската служба на 10.03.2022 г. в 11: 56 ч., като и е определен ден за разнос на 11.03.2022 г. На тази дата жалбата е постъпила в ТП на НОИ (л. 12 от делото). Това се потвърждава и от датата, на която е изготвена жалбата – 10.03.2022 г. Административният акт - Разпореждане № РВ – 3 – 21 – 01075117 от 15.02.2022 г. – като получен лично на дата 23.02.2022 г. е подлежал на обжалване до 9.03.2022 г. (работен ден сряда). Това означава, че на дата 10.03.2022 г. той е бил влязъл в сила. Подадената на 10.03.2022 г. жалба не променя този факт. Това обстоятелство е било установено от по-горестоящия административен орган, който в своето решение е изложил подробни мотиви в тази насока. Приел е, че се касае за влязъл в сила (стабилен) административен акт. Посочил е, че спазването на срока за обжалване е задължителна процесуална предпоставка за допустимостта на жалбата, за която компетентният административен орган е длъжен да следи служебно.

Въпреки приетото от директора положение, че жалбата на Й. С. е просрочена, а оспореното разпореждане е влязло в сила, той е разгледал жалбата по същество. Позовал се е на разпоредбата на чл. 99, т. 2 АПК, като е приел, че влязъл в сила

административен акт (общ или индивидуален), който не е бил оспорен пред съда, може да бъде отменен или изменен от непосредствено по-горестоящия административен орган, а ако актът не е подлежал на оспорване по административен ред – от органа, който го е издал, когато се открият нови обстоятелства или нови писмени доказателства от съществено значение за издаването на акта, които при решаването на въпроса от административния орган не са могли да бъдат известни на страната в административното производство.

След като е приложил разпоредбата на чл. 99 АПК, по – горестоящия административен орган се е произнесъл по същество, като на практика е възприел изцяло аргументите на ръководител на контрола по разходите на ДОО в ТП на НОИ – С. – град. Разпореждане № РВ – 3 – 21 – 01075117 от 15.02.2022 г. е потвърдено изцяло като правилно и законосъобразно. Жалбата с вх. № 1012 – 21 – 427 от 11.03.2022 г., подадена от Й. С. С. срещу това разпореждане е отхвърлена като неоснователна.

В хода на производството административният орган е уведомил съда (л. 67 от делото), че не е упражнявал правомощието си по чл. 88, ал. 1, т. 2 от АПК за прекратяване на производството по подадена след изтичане на срока жалба. Произнесъл се е по същество съгласно чл. 117, ал. 3 КСО.

При така изложената фактическа обстановка, съдът приема от правна страна следното:

По допустимостта на жалбата:

Жалбата до съда е подадена чрез ТП на НОИ С. – град на 11.04.2022 г., в срока и по реда на чл. 118, ал. 1 КСО и от лице с правен интерес, като адресат на решението на директора на ТП на НОИ С. – град.

Разгледана по същество жалбата е основателна, но по съображения, различни от изложените в нея.

Настоящият състав намира, че не са били налице предпоставките за възобновяване на производството по издаване на административен акт – разпореждане № РВ – 3 – 21 – 01075117 от 15.02.2022 г. на длъжностно лице по пенсионното осигуряване. Основанията за възобновяване на производството са изчерпателно изброени и поради извънредния му характер не може да се тълкуват разширително. Само когато са налице основанията, предвидени в чл. 99, т. 1 – 7 АПК, административният орган може да възобнови приключило административно производство по издаване на индивидуален или общ административен акт, да преодолее формалната сила на акта и да се произнесе отново по разрешените вече въпроси.

Съгласно чл. 117, ал. 1 КСО пред ръководителя на съответното териториално поделение на Националния осигурителен институт се подават жалби срещу разпореждания: за възстановяване на неоснователно получени плащания по държавното обществено осигуряване (чл. 117, ал. 1, т. 2, буква „д“ КСО). Съгласно чл. 117, ал. 3 КСО ръководителят на териториалното поделение се произнася по жалбите или исканията с мотивирано решение в едномесечен срок от получаването им. С решението ръководителят на териториалното поделение на Националния осигурителен институт решава въпроса по същество или отменя разпореждането и връща преписката за ново разглеждане от компетентния административен орган, когато не са изяснени всички обстоятелства, отнасящи се до издаване на разпореждането. Съгласно чл. 118, ал. 1 КСО решението на ръководителя на териториалното поделение на Националния осигурителен институт може да се

обжалва в 14-дневен срок от получаването му пред административния съд. Следователно законодателят е установил режим на задължителен административен контрол.

Ако срокът по чл. 118, ал. 1 КСО е пропуснат, т. е. жалбата срещу разпореждането е подадена след изтичането на 14 – дневния преклузивен срок, се поставя въпросът може ли по-горестоящият орган да новира срока за обжалване.

В случая е проведено производство по възобновяване по реда на глава Седма от АПК. По-горестоящият административен орган е приел, че актът е влязъл в сила, тоест налице е стабилитет. За да разгледа жалбата е преценил, че може да възобнови производството на основание чл. 99, т. 2 АПК – приел е, че са открити нови обстоятелства или нови писмени доказателства от съществено значение за издаването на акта, които при решаването на въпроса от административния орган не са могли да бъдат известни на страната в административното производство.

В Тълкувателно решение № 6 от 30.06.2015 г. по тълкувателно дело № 4 от 2013 г., ВАС, I и II колегия е прието, че произнасянето на по-горестоящия орган след изтичането на срока по чл. 97, ал. 1 АПК не санира просрочията на жалбата срещу първоначалния административен акт, тъй като срокът по чл. 149, ал. 3 АПК е преклузивен. Произнасянето на компетентния орган, отхвърляйки жалбата след посочения срок, не дава възможност на засегнатия от административния акт да го обжалва по съдебен ред, тъй като на него не му се предоставя нов срок за обжалване, нито се новира изтеклият срок.

Това тълкуване се отнася да хипотеза, при която потвърденият (първоначалният) административен акт подлежи на съдебен контрол. Независимо от това то принципно е относимо (приложимо) и по конкретния казус. Съгласно чл. 84, ал. 1 АПК жалбата или протестът се подава в писмена форма чрез административния орган, чийто акт се оспорва, в 14 – дневен срок от съобщаването му на заинтересованите лица и организации. Идентична е разпоредбата и на чл. 118, ал. 1 КСО – срокът за обжалване на разпореждането пред директора на ТП на НОИ С. град е 14 дни. Този срок е преклузивен. Това означава, че той не може да бъде прекъсван или спиран. Ако той е пропуснат, това е основание за оставяне на жалбата без разглеждане. Органът може да възстанови срока (чл. 89 АПК), но не може да го санира (новира), ако е изтекъл. Тук изцяло важат изводите, посочени в Тълкувателно решение № 6 от 30.06.2015 г. Няма как веднъж пропуснат срокът за обжалване по административен ред да се новира по пътя на възобновяването.

Производството по чл. 99 АПК се е развило незаконосъобразно. На първо място, не е имало искане за възобновяване от страна на лицето. То не е представило своите доказателства с цел възобновяване. Изложени са конкретни аргументи срещу законосъобразността на акта. На следващо място, липсва инициатива и от страна на административния орган – издател на акта (чл. 100 АПК). Именно той е компетентен да инициира това производство пред по-горестоящия административен орган, като подкрепи искането със съответните нови доказателства или нови обстоятелства, които не са били известни при решаването на въпроса.

На трето място, недопустимо е производство по възобновяване по чл. 99 АПК да завърши с акт, с който се потвърждава едно разпореждане, което вече е влязло в сила. Целта на производството по възобновяване е чрез иницирането му да се постави отново за решаване въпрос, вече разрешен с влезлия в сила административен акт, като по този начин актът да бъде отменен или изменен при наличието на конкретните

основания за това и да бъде издаден нов административен акт или постановен отказ от издаването му. Възобновеното производство винаги завършва с издаването на нов акт (аргумент от чл. 104 АПК). В конкретния случай при възобновено производство би могло да се стигне до издаване на ново разпореждане от орган на НОИ, но не и да се потвърди вече издаденото. Ако не са налице предпоставки за възобновяване, се издава отказ, който подлежи на съдебен контрол (чл. 103, ал. 3 АПК). Единствената хипотеза, при която след възобновяване административен акт не се отменя е по т. 5 на чл. 99 АПК. Това е случаят, когато същият административен орган по същия въпрос и на същото основание е издал по отношение на същите лица друг влязъл в сила административен акт, който му противоречи. По силата на разпоредбата на чл. 103, ал. 5 АПК тогава незаконосъобразният административен акт се отменя. От двата акта остава само законосъобразният. Във всички останали случаи на възобновяване административният акт се отменя и се издава нов. Аргумент в тази насока може да се изведе от разпоредбата на чл. 104 АПК – издаденият при възобновяване на производството нов административен акт..., може да се оспори по реда, установен в АПК. Именно това не е съобразил административният орган и след възобновяване на производството е „потвърдил“ влезлия в сила административен акт.

Възобновяването на административното производство е преодоляване на т. нар. „формална законна сила“ на административните актове. То е своеобразно „продължаване“ на административното производство, поставяне наново на материалноправните въпроси, които са били основен предмет на производството и са решени с издадения административен акт.

Действително в КСО за определени хипотези има специални правила за възобновяването, но те в случая са неприложими. Например: чл. 54ж, ал. 1 КСО гласи, че паричните обезщетения за безработица се отпускат, изменят, отказват, спират, прекратяват, възобновяват и възстановяват с разпореждане на длъжностното лице, на което е възложено ръководството на осигуряването за безработица или друго длъжностно лице, определено от ръководителя на териториалното поделение на Националния осигурителен институт. Влязлото в сила разпореждане по ал. 1 може да се измени или отмени от органа, който го е издал, когато: 1. са представени нови документи или доказателства, които имат значение за определяне правото, размера и периода на паричното обезщетение за безработица; 2. паричното обезщетение за безработица е неправилно отпуснато или неправилно е отказано отпускането му. (чл. 54ж, ал. 2 КСО).

Настоящият казус обаче не е такъв. Разпореждането е издадено по повод на заличени данни за Й. С., които са нови данни и документи, имащи значение за определяне на правото, размера и срока на изплащане. Поради представените нови данни и документи за Й. С. възниква задължение за възстановяване на неоснователно получената сума в размер на 2642, 58 лева. Следователно за този вид разпореждане, ако е влязло в сила, за възобновяването му е приложим изцяло редът, установен в чл. 99 АПК.

Административният орган е провел незаконосъобразно производство по възобновяване на влязъл в сила административен акт. Това прави оспореното решение незаконосъобразно. На това основание то следва да бъде отменено. Преписката трябва да бъде върната на органа (директор на ТП на НОИ – С. – град) за ново произнасяне при съобразяване на мотивите в настоящото решение. Органът трябва при условията на оперативна самостоятелност да прецени дали ще провежда производство по

възобновяване при наличието на условия за това – сезиране от съответното лице, основания по чл. 99, т. 2 АПК и т. н., или ще извършва други процесуални действия. Такива други процесуални действия биха могли да бъдат оставяне на жалбата без разглеждане по причина на пропускане на срока – чл. 88, ал. 1, т. 2 АПК. В тази хипотеза производството се прекратява от по-горестоящия административен орган. Ако производството бъде прекратено, за жалбоподателя има две възможности. Първо, той може да поиска възстановяване на срока, ако пропускането му се дължи на особени непредвидени обстоятелства. Към искането се прилага и върнатата жалба. Това право може да се упражни от жалбоподателя в 7 – дневен срок от съобщаването на акта за прекратяване на производството. (чл. 89, ал. 1 АПК). Второ, жалбоподателят може да оспори в 7 – дневен срок от съобщаването му с частна жалба актът, с който производството му е прекратено поради пропускане на срока. Жалбата се подава пред съответния съд, т. е. АССГ. (чл. 88, ал. 3 АПК).

С оглед изхода на спора и на основание чл. 143, ал. 1 АПК на жалбоподателя се дължат разноски. В хода на съдебното производство е направено искане от страна на адв. А. за присъждане на разноски в размер на 600 лева. Представен е списък и доказателства за платената сума. В случая по делото е налице материален интерес – 2642, 58 лева. Приложима е разпоредбата на чл. 8, ал. 1 от Наредба № 1 от 9 юли 2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения, издадена от Висшия адвокатски съвет, съгласно която за процесуално представителство, защита и съдействие по административни дела с определен материален интерес възнаграждението се определя по реда на чл. 7, ал. 2. Разпоредбата на чл. 7, ал. 2, т. 2 от Наредбата гласи: за процесуално представителство, защита и съдействие по дела с определен интерес възнагражденията са следните: 2. при интерес от 1000 до 10 000 лв. - 400 лв. плюс 10 % за горницата над 1000 лв. По делото е направено възражение за прекомерност на разноските от страна на процесуалния представител на ответника. При прилагане на относимите разпоредби от посочената Наредба се установява, че хонорарът, уговорен между страните е близо до минимума, определен в чл. 7, ал. 2, т. 2 от Наредбата. Възражението е неоснователно.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, АССГ, Трето отделение, 45 състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба на Й. С. С. Решение № 1040 – 21 – 237 / 22.03.2022 г., Решение № 1040 – 21 – 237 / 22.03.2022 г. на Директора на ТП на НОИ – С. – град, с което е потвърдено Разпореждане № РВ – 3 – 21 – 01075117 от 15.02.2022 г. на ръководител на контрола по разходите на ДОО в ТП на НОИ – С. – град..

ВРЪЩА административната преписка за продължаване на производството, съобразно дадените в мотивите на решението задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона.

ОСЪЖДА ТП на НОИ С. – град да заплати на Й. С. С., ЕГН [ЕГН], разноски по делото в размер на 600 лева за адвокатски хонорар.

Решението подлежи на обжалване пред ВАС в 14 – дневен срок от получаване на съобщението, съгласно разпоредбата на чл. 119 от КСО, вр. чл. 117, ал. 1, т. 2, буква "д" от КСО.

СЪДИЯ: